

לרקוד עם ארכיטקט

ביצירה "רבגוניות, צורות של שתיקה וריקנות", שתעלה להקת המחול הלאומית של ספרד בשבוע הבא בהיכל לאמנויות הבמה, משמשת התפאורה הארכיטקטונית שעיצב האדריכל ג'אפר חלבי חלק בלתי נפרד מהתנועה / חגית פלגירותם

צילום: יח' צ'

קולאז' מחול היצור רצף של חוויות. הבלט הלאומי של ספרד

האדריכל ג'אפר חלבי, אוסטרי ממוצא עיראקי העובד ברחבי העולם, רואה בעיצוב כמה אחד הענפים המרתקים באמנותו. "עבודה בתוך הקופסה השחורה של אולם התיאטרון היא אתגר, כי שם אני יוצר עולם שתלוי בנו. אני צריך להתחבר לבריח של היצירה, להיבטים התנועתיים, הנרטיביים והמוזיקליים – ולא לפורגמה תכנונית כמו בפרויקט אדריכלי של בנייה".

ביצירה "רבגוניות, צורות של שתיקה וריקנות", שתעלה להקת המחול הלאומית של ספרד בשבוע הבא בהיכל לאמנויות הבמה, משמשת התפאורה הארכיטקטונית שעיצב חלבי תפקיד משמעותי. היצירה של הכוריאוגרף עטור הפרסים נאצ'ו דוארטו, היא קולאז' מחול על-פי מוזיקה של באך. הקטעים במופע בנויים כסיפורים קצרים ולא כעלילה מתמשכת. יחד הם מגבשים לרצף של חוויות אנושיות תנועתיות, מבוצעות באלגנטיות ומקצועיות.

את העבודה על בימת התיאטרון רואה חלבי כסוג של ניסוי בארכיטקטורה בקנה מידה קטן. "המגבלות כמובן קשורות לחלל המוגבל והמצומצם – זה חייב להיות מבנה קל שנודד עם המופע. יש הרבה משותף עם תכנון ארכיטקטוני, רגיל, אך תהליך העיצוב שונה לחלוטין,

חלבי מאמין בכוחו של העיצוב להעניק ערך מוסף למחול. את הדוקטורט שלו עשה בנושא ארכיטקטורה ותנועה: "העיצוב תורם לעל-זמניות של המחול, יחד עם המוזיקה של באך כמובן"

הארכיטקט כבול לקונסטקסט של היצירה. הדבר החשוב בשני המקרים הוא שארכיטקטורה חייבת לעבוד בשיתוף פעולה עם המרכיבים הסכימטיים וליצור מכלול שעובד היטב, כשכל המרכיבים

"כיום עיצוב כמה מאוד מושפע מהתפיסה הקולנועית. אני מאמין שהבמה צריכה להיות משהו שמשנתה ומייצר תנועה מתמדת – וזה מאוד קשה להשגה. יש כוריאוגרפים שמעריכים את הגישה הזו".

הוא ואחיו הם בעלי משרד אדריכלים מצליח באוסטריה (www.cap.co.at) ובין הפרויקטים הגדולים שהוא מעורב בהם נמנים מבני ציבור ותרבות, בנייני מגורים ועוד. את השיחה הוא מנהל לאחר מחזור מפרויקט ברובאי, והוא שמח במיוחד לחזור לעסוק ביצירה בה היה מעורב לפני כעשור והיא ממשיכה לנרוד בעולם. "יכול להיות שהעיצוב הארכיטקטוני תורם לעל-זמניות של המחול, יחד עם המוזיקה של באך כמובן", הוא מהרהר. ●

22:25 בחודש, בית האופרה, המחשן לאמנויות הבמה, תל אביב מחיר הכרטיסים: 159-339 שקל

גרי, וקשה שלא לשאול על השראה מבניין מוזיאון הגוגנהיים בבילבאו שבספרד, אשר נחנך בסמוך לאותה תקופה. "זה מעניין אבל התשובה היא לא. הפגישה הראשונה שלי עם נאצ'ו דוארטו (הכוריאוגרף והמנהל האמנותי של הלהקה) אכן נערכה בבילבאו, אבל זה מקרי בלבד. את המוזיאון לא ראיתי עד שלב מאוחר יותר. לעומת זאת אני יכול לומר שהרעיון לצורת הקפלים המתעגלים של התפאורה קשור לספרו של ז'יל טולוז 'The Fold', ומה שהעסיק אותי הוא נושא הרבדים והקפלים במציאות ובתודעה האנושית".

הגישה של בניית תפאורה מורכבת למחול הייתה נפוצה יותר בשנות ה-70 ו-80 ואילו המגמה הרווחת כיום במחול העכשווי, מציגה יותר במות ריקות מתפאורה ומתירה את החלל חשוף ל"מחול נטו". חלבי דווקא מאמין בכוחו של העיצוב להעניק ערך מוסף ליצירת המחול. את עבודת הרוקטורט שלו עשה בנושא "ארכיטקטורה ותנועה".

מעשירים זה את זה. "בארכיטקטורה של מבנה יש פרמטרים אחרים. בשניהם מדובר באמנות, אבל הביטוי של התהליך היצירתי הוא שונה. העבודה בתוך הקופסה השחורה של התיאטרון היא יותר כמו יצירה גיאומטרית בחלל, והיא פותחת מקורות השראה חדשים".

קפלי המציאות והתודעה

אחד ממקורות השראה הוא היצירה הבימית והמוזיקלית עצמה, המעניקה למבנה קונסטקסט "כמו הסכיבה האורבנית הבנויה, האקלים או הטבע שסובב פרויקט אדריכלי במרחב", הוא מציין. מקור נוסף הוא רוח הזמן וההשפעות הדומיננטיות של ארכיטקטורת התקופה ויצירות תרבות אחרות.

התפאורה שעיצב ליצירה זו, שעלתה בכבודה ב-1999, נושאת קווי דמיון לסגנון "קימוטי הניר" של האדריכל הכוכב פרנק

אין מקום אחר

בתערוכה חדשה המוצגת בגלריה בקיבוץ כברי, חוזרת טלי נבון לרגעי "ישראליות" שמובילים אותה למסקנה כי "החיים הם לא במקום אחר" / חגית פלגירותם

זכוכית, נראות כמו מקבץ של מגירות פתוחות, המספקות הצצה גנובה לעולמה. תמונות "שחור-לבן" שנצבעו באדום דומיננטי וזועק, והפכו לקווי המתאר של המרחב הפרטי, המונצח ברגעים בודדים ולעולם לא מייצגים – של זר יומולדת על צמות, צחוק או בכי רחוק. ●

שיח גלריה ונשילת התערוכה, שבת 26.3, 13:30. הגלריה בקיבוץ כברי פתוחה בימי ו', 10:00-13:00, 19:00-21:00, שבת וחג 10:00-15:00. בקיבוץ תערוכות נוספות פתוחות לקהל במרכז התחריט ובאטליה של הפסל יחיאל שמי מחירי העבודה: 900-3200 דולר

מדמות עצמה, שהיא כמו מנסה להיאחז בשולי שמלתה. הפעם הרחיקה לכת עוד מעט אל תוך האישי והאינטימי, בסרטון המורכב מסרטי "סופר 8" בהם צילמו הוריה אותה ואת אחיותיה בילדותן. בעבודה מרגשת ומיניורית "על השיחה החדשה", היא מקרינה סרט ישן המתכסה בהדרגה בעלי שלכת סמליים. המבט נעכר כמו בדמעה, שמסתירה אך בו זמנית מוככת את מרחק הזמן שחלף.

לצד ציורים בהירים ואופטימיים, ניגוחים יותר, נקודת המיקוד של התערוכה נמצאת בקומפוזיציה של תמונות קטנות על הקיר המרוחק מהכניסה. העבודות בציור שמן על

טלי נבון חוזרת למחוזות ילדות, לרגעי "ישראליות", למענגלי הורה על חוף הים ולסאונד של "קול השלום", המעורר נוסטלגיה אך מזכיר כי עשורים חלפו ללא שינוי במצב. בסרט המתנועע בין נופי דרך בנסיעה לבולוניה לבין מראות מקומיים, היא כמו בוחנת את האפשרות לצאת למרחקים, אך מגיעה למסקנה, כי "החיים הם לא במקום אחר", ככותרת התערוכה.

בתערוכה עדינה ופויטית, שאצרה דרורה דקל בגלריה בקיבוץ כברי שבצפון, בולט לעין השימוש בדמות הילדה – מוטב חזור אצל נבון – הנראית תמיד כמתרחקת והולכת. כאילו האמנית הבוגרת, המפוכחת, נתלית בויתרון קלוש

חפשת את הילדה שבה. טלי נבון